

עולם של ממתקים

ממתק יבוא עם סתם כשרות. אולם עדיין - הרבנות אינה מתערכת בנהלי גופי הכשרות ההם ואינה מפקחת עליהם. ולכן תמיד עדיף ממתק מהארץ, שיש עליו גוף כשרות חזק ומוסמך.

עם זאת, גם בחו"ל ישנן מערכות כשרות שהחרידיים לדבר ה' שם סומכים עליהם לחלוטין, ולכן גם כאן באר"י התרגלו לקבל אותם ככשרויות מהודרות שניתן לסמוך עליהם.

לא בדקנו אותם ואין כאן רשימה ממצה, אלא הגנו מביאים לדוגמא את הכשרות של:

• בד"צ איגוד הרבנים (מנצ'סטר), הרב ועסטהיים

• הכשר הרב מ.מ. וייסמנדל (מונסי, ניו יורק)

• הכשר וואלאווע, הרב נחום אפרים טיטלבוים

• הכשר CRC, ניו יורק

• קהילת החרדים הרב מאיר איליאוויטש

• הכשר הקהילות החרדיות בלונדון, "כדתא"

פרטים נוספים על גופי כשרות אפשר למצוא באתר הרבנות הראשית לישראל, מחלקת יבוא, במסך תחת הכותרת "רשימת גופי כשרות ורבנים נותני כשרות המוכרים ע"י מחלקת היבוא לצורך שווקם בישראל כמוצרי מזון כשרים".

כיון שהעולם של זמננו הפך להיות כמו כפר קטן, וכל דבר נמצא בכל מקום, נוכל לראות שחנויות הממתקים עמוסות עד לעייפה במוצרים מכל העולם ממש. מאסיה ומאירופה, מאמריקה ומאפריקה. חלקם מתהדרים בכשרויות שונות, והצרכן הנבוכ עומד מול מבול הממתקים שבחנות, ואינו יודע מה ניתן לקנות ומה לא.

ברחבי העולם פועלים למעלה מ-1200 (!!) גופי כשרות, ברמות שונות. גופי הכשרות נאלצים להתמודד עם מציאות מאוד מורכבת, של חומרי גלם, הובלות, חיבורי מפעלים, תעשיות, שיווקים תחת מותגים שונים ומתחלפים, וכמובן רמאויות וזיופים, מה שיוצר קושי רב להשיג כראוי על ממתקים..

ככלל, ברור שמערכות כשרות המהדרין של ארץ ישראל, חזקות בנושא הממתקים יותר ממערכות הכשרות של חוץ לארץ. וזאת בשני המישורים העיקריים של הכשרות:

- 1) חומרי הגלם,
- 2) ההשגחה על היצור.

גופי הכשרות בחו"ל מסתמכים (או נאלצים להסתמך) על שיטות דחוקות, ואפילו על דעות שנדחו מהלכה, למשל לגבי איסור חדש בחו"ל, איסור חלב נכרי, איסור בישולי עכו"ם (באופן בעייתי גם להרמ"א), איסור חרקים במזון, ועוד. בנוסף, מערכות כשרות רבות בחו"ל אינן ממנות משגיח מטעמן שיפקח על תהליך הייצור (הכשרת המפעל, בדיקה מחרקים, בישול ישראל ועוד), אלא מסתמכות על בדיקה ראשונית של הליך הייצור וחומרי הגלם, מתוך אמונה (הקיימת גם בהלכה) שחברות ענק אינן משנות את הייצור פתאום ללא סיבה.

ישנן ממתקים רבים מיבוא. אולם הם אינם עומדים בכשרות הרבנויות בארץ. הרבנות הראשית לישראל אינה נותנת הכשר על מוצרים המיוצרים בחו"ל (למעט שחיטת בשר). כאשר על מוצר מסומן "כאישור הרבנות הראשית לישראל" אין זו השגחה של הרבנות הראשית, אלא רק אישור על כך שמדובר במערכת כשרות אמיתית ולא בזיוף. הרבנות הראשית מצידה מתנה את האישור בכך שמערכת הכשרות בחו"ל מפקחת על איסור חדש, חלב נכרי, או בישולי עכו"ם. ולכן אמנם ממתק יבוא "כאישור הרבנות הראשית לישראל", הוא יותר מאשר

ח"ר רב העיר
הרב אליהו בר שלום

כמעט אי אפשר לדמיין את העולם שלנו בלי ממתקים. שוקולדים, סוכריות, עוגיות, קינוחים, מרציפנים, לקקנים, מסטיקים, חטיפים, גלידות, ארטיקים, ממתקי "בראות", ולאחרונה גם "מותגים" של ממתקים.. כן כן. לא רק הריסת הבראות, אלא עם מותג שעושה זאת...

גם בימי המשנה מצינו שהיו אוכלים דברים מתוקים אחרי ארוחה, אולם כמבואר בגמרא (ברכות מד ע"א) היו אוכלים את הפירות המתוקים של ארץ ישראל, כדי למתק את הפה. למשל, תמרים של טבריה ובקעת גינוסר.. הפירות היו כל כך מהנים ומתוקים, עד שאמרו בגמרא (פסחים ח ע"ב): מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים? כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים, אלמלא לא עלינו אלא לאכול פירות גינוסר בירושלים - דיינו, ונמצאת עלייה שלא לשמה..

אבל הממתקים של היום גורמים הרבה כאב ראש. לא רק פיזי - מפני שהם מכניסים לגוף שלל חומרים מזיקים שהגוף צריך להתמודד איתם, אלא גם כאב ראש לאנשי הכשרויות: הממתקים מכילים כל כך הרבה רכיבים, שכל אחד מהם מורכב בעצמו מכלל כל כך הרבה חומרים, עד שכשרות על ממתק הופכת להיות מסובכת יותר מאשר למשל - כשרות על שחיטת העופות.

ולקראת משלוחי המנות - עמוסות חנויות הממתקים עד לעייפה. כי אע"פ שבאמת היה צריך לשלוח מנות אוכל, שזה הטעם העיקרי של משלוח מנות, [ואכן יש נשים המכנינות ארוחת בוקר מעניינת ושולחות מיד בבוקר, ויש האופות עוגות מיוחדות מעשי ידיהן ושולחות במשלוח], מכל מקום כיון שלא כל הטעמים שונים, ויש האוהבים טעם פלוני ויש האוהבים מאכל פלוני, הורגלו העולם לשלוח מיני מתיקה ארוזים, שהם דברים המקובלים בכל מקום.

ממתקים - בחנויות תחת כשרות הרבנות בת ים

החנויות בהם התפוזרת עומדת תחת כשרות מהדרין של הרבנות בת ים הם:

"הקולה", רחוב החרושת

"פיצוחי צדקה", רחוב בלפור

"המונה אקספרס", רחוב המסגר

לתשומת לב: התפוזרת בחנויות אלו:

"קליית הזהב", רחוב אהוד קנמון

"פיצוחי איבני", רחוב בלפור

אע"פ שהממתקים שבהם הינם בכשרות בד"צ בית יוסף, הינם עומדות רק תחת כשרות רגילה של הרבנות בבת ים, מפני אי אפשרות למניעת בלבול, כנ"ל.

הודעה:

בעלון "בחזקת כשרות הקודם", נשמטו מן ההדפסה החנויות דלהלן (עומדות תחת כשרות רגילה של הרבנות):

"ענק התבלינים", רח' בלפור 97

"קפה רם", רח' רוטשילד 35, רח' הסוללים 5.

"ממתקי אריאל", רח' נוסנובים

"אוטנטי", קניון בת-ים

מוזל טוב!

עסקים חדשים אלו קיבלו לאחרונה את כשרות הרבנות בת ים

"מוגדלי הים התיכון", רח' הים 2

"מומתקי גאיפור"

"ביס בפיתה", רח' בר-אילן

"קציביית הבית", רח' בלפור

כאמור במאמר הפתיחה, ממתקים הינם מוצרים מורכבים המכילים חומרי גלם רבים המחייבים כשרות מוסמכת. בחנויות העומדות תחת כשרות הרבנות בבת ים, נמכרים ממתקים בצורות שונות: בארזיות סגורות, או גם בתפוזרת, מתוך שקים פתוחים, ולפי משקל.

בחנויות הנמצאות תחת כשרות רגילה של הרבנות בת ים, מאושרים לשיווק כל הממתקים המיוצרים תחת כל גוף כשרות בעולם - המאושר על ידי הרבנות הראשית לישראל. כשרות זו כאמור היא הרמה הבסיסית של כשרות.

בחנויות העומדות תחת כשרות מהדרין של הרבנות בבת ים, מאושרים לשיווק רק ממתקים מהכשרויות הבאות: בד"ץ העדה החרדית (ירושלים); בד"ץ בית יוסף (ירושלים); הכשר הרב לנדא (בני ברק); הכשר הרב מחפוד (בני ברק); הכשר הרב רובין (רחובות); הכשר "קהילות" (תשלובת רבנים), הכשר איגוד הרבנים (הרב ווסטהיים, אנגליה), הכשר בד"ץ מנצ'סטר (אותם שהינם בקשר עם הרב ווסטהיים), הכשר כדתיא (הרב דונר, לונדון), הכשר הרב אילוביץ (סאן פאולו, ברזיל), ועוד אחרים, נדירים בשוק הממתקים בדרך כלל, אם נבדקו ונמצאו עומדים בכללי המהדרין.

מכירה בתפוזרת

כדי למנוע בלבולים, קבעה הרבנות בבת ים כי מכירת ממתקים בתפוזרת תהיה לעולם ברמת כשרות אחידה בכל החנות. כלומר או הכל מהדרין, או הכל כשרות רגילה (כלומר לא ניתן כשרות מהדרין גם למוצרי מהדרין), וזה בכדי למנוע בלבולים.

במידה ובעל עסק עם תפוזרת מהדרין, מעונין למכור גם ממתקים שאינם תחת רמת מהדרין, יצטרכו ממתקים אלו להארז באופן נפרד ותחת מדבקה עם הכיתוב "נארו בפקוח הרבנות בת ים, בכשרות רגילה". יש לשים לב אל הכיתובים.

לגבי פסח, יכולים להיות שינויים ועל הציבור לעקוב אחר התעודות המיוחדות לפסח

בחנויות בהן נמכרת תפוזרת מהדרין, נמכרים גם מוצרי חלבה ועוגיות מזרחיות שונות המגיעות במגשי אפיה ובהשגחה מהודרת. גם אלו הינם כמובן בכשרות מהדרין.

קוקה קולה, ספרייט ומשקאות קלים

דוגמא מובהקת לכך הוא משקה קוקה קולה. אנכי עצמי (אב"ש) שאלתי את פי הרה"ג משה לייב לנדא זצ"ל, רבה של בני ברק, שנתן את ההכשר לקוקה קולה והיה מהאנשים הבודדים בעולם שנאלצו לחשוף בפניו את כל סודות המשקה, אם ניתן לשתות קולה קולה בכל העולם, והשיב לי בשלילה באופן נחרץ: הכשר קוקה קולה בארץ אינו אומר בשום אופן שהוא כשר במדינות אחרות, ביצור של מפעלים אחרים - מזה הנמצא בבני ברק. אדרבא: אנחנו יודעים בוודאות שהם משנים את הפורמולה בכל מדינה, לפי מבחני טעימה והעדפות סגנון של ההמון באותה מדינה.

יוצא מן הכלל הזה, הוא הספרייט המוכר. למשקה זה יש כשרות הרב לנדא בני ברק, וכיון שבאמנה של יצור המשקה הזה קבוע שאסור לשנות כחוא זה את הפורמולה שלו בכל העולם, נמצא שהוא כשר למהדרין בכל העולם. [וגם על נתון זה יש חולקים].

לידיעה ולתשומת לב !

ריבות, קונפיטורות, וממרחי פירות

גם ממרח תמרים, למרות שהוא עובר טחינה ממש (ולא רק קציעה כמו הפירות של הריבה), נמצא במעבדה כי ממרחים מחברות שונות אינם טחונים במידה מספקת, ונמצאו בהם חרקים, או חלקי חרקים. לתועלת הצבור נביא כאן שני סוגי ממרחים שבהם לא נמצא כל בעיה:

- תמר כנרת מהדרין / חצר כנרת - בכשרות רבנות עמק הירדן והעדה החרדית (משווק תחת מותגים שונים).
- פוליבה - בכשרות הרבנות רמלה והעדה החרדית (משווק תחת מותגים שונים).

פורים שמח מתוק וכשר!

משלוח המנות, לשון רבים, כולל לפחות שתי מנות של אוכל במשלוח, כדי לצאת ידי חובה. וכך היא לשון השו"ע (סי' תרצה ס"ד), "חייב לשלוח לחבירו שתי מנות בשר או של מיני אוכלים". מיני אוכלים - בא לאפוקי בגדים או שאר מתנות, כמו שכתבו האחרונים שם.

שתיה (שתיה חשובה, לא מים גרידא), נחלקו הפוסקים אם היא נחשבת "מנה". לדעת רוב הפוסקים היא נחשבת מנה. [ולפי דעות אלו, ניתן לקיים שתי מנות - בשני סוגי משקים. למשל, יין ומיץ תפוזים. אבל מהמשנ"ב שם ס"ק כ משמע שיתן רק מנה אחת של משקה, ומנה שניה של אוכל. ולא רק משקאות. וכן היה מורה אאמו"ר זצלה"ה]. מ"מ כיון שיש מחמירים שמשקה אינו נחשב כמנה, הרוצה לצאת לכו"ע ישלח לפחות משלוח אחד שיהיו בו שתי מנות של מאכלים, חוץ מהמשקה.

ובכן נתמקד בענין ה"משקאות". כאשר אמרנו בתחילת הדברים שהעולם נעשה כפר קטן, הדבר נכון לא רק לגבי ממתקים, אלא גם לגבי שתיה. אפילו שתיה קלה - משונעת מכל העולם לכל העולם.

רבים טועים וחושבים שמשקאות תוצרת הארץ או תוצרת בחו"ל ניתן לשתות גם בלי הכשר, כיון שהם סך הכל משקאות "קלים". אולם יש לדעת שגם משקאות קלים יכולים להכיל איסורים שלמים. לפעמים הצבע מופק מיין נסך או גם מחרקים, ולפעמים הממתקים מקורם בתערובת חומרים לא כשרים. גם איסורי טבל וערלה ולפעמים גם שביעית יכולים להמציא בשתיה כזו, ואפילו איסור בישולי עכו"ם (בבישול חומרים המשמשים לצבע). מצוי מאוד גם העברות שתיה מהארץ לחו"ל, שתיה שלא קיבלה כאן הכשר מטעם כלשהוא, ומשווקת בחו"ל תחת המותג העברי, והצרכן חושב שכיון שזה מהארץ בוודאי זה כשר, כי בארץ יש לזה הכשר. יתירה מכך: אותו מותג עצמו מייצר בכמה צורות ושיטות, והכשר על המותג בארץ - אינו אומר בשום אופן שאותו משקה כשר גם במותג המשווק בחוץ לארץ, אע"פ שהוא מיוצר באותו מפעל ממש...

כחלק ממערך הכשרות של הרבנות בת ים, נערכים מידי פעם כנסי כשרות לכלל המשגיחים בעיר. כנסים אלו מצטרפים למערך ההשגחה החזק, הכולל את ראש המחלקה הרה"ג משה גבאי, ארבעה מפקחים הנעים כל היום בין החנויות השונות, כ-90 משגיחים למפעלים השונים, (כל מפעל ברמה הנצרכת לו: משגיח קבוע, משגיח נכנס ויוצא, משגיח חופף וצמוד), מצלמות אבטחה המעבירות און ליין וכל העת למסכי הרבנות או לטלפוני רבני המחלקה מה קורה במקומות המושגחים, וערבי לימוד וחיידוד נהלים.

אני אוכל כהלכה. אני אוכל רבנות-מהדרין בת ים

להלן זמני קריאת מגילה ברחבי עירנו בת ים

(בנוסף על זמנים רגילים בשעות התפילה בבתי הכנסת)

לגברים ולנשים בליל פורים:

בבית אל ובבית חב"ד (מצבה), בשעות 19:00, 20:00, 21:00, 22:00, 23:00, 24:00.

בבית חב"ד רמת הנשיא: 19:30, 20:30, 21:30.

במשכן שמעון (הר' לוגסי): בשעות: 20:30, 22:30.

בנוסף, לנשים בלבד - בליל פורים:

בשעה 20:00: ב"כ אהבת מיישרים, 052-8603292. ב"כ זכרון משה, 054-8157901. ב"כ צאן קדושים, 050-4189588.

ב"כ תורת ישרים, 052-2926169. משי' עבאי רח' אנה פרנק 20, 054-6106175.

בשעה 20:30: ב"כ אורות התורה [באולם צור], 054-5575490. ב"כ אהבת ציון, 050-5990025. ב"כ בית יוסף, 03-6598125.

בבית משיח, 052-5520770. בב"כ ותיקים, 052-2618368. בב"כ זכור לאברהם, 03-5517207. בב"כ מחנה ישראל, 050-4131728.

בב"כ מקדש מלך, 052-6501213. בב"כ משכן שמעון, 054-7441121.

בשעה 21:00: בבית הרבנית בר שלום, הרשת 22, 052-7622335. בב"כ אהל אברהם, 050-4140707. בב"כ היכל הקודש, 050-4410005.

בב"כ משכן נתן, 052-7883582. אצל משי' חזן רח' נגבה 3, 058-3236990.

בשעה 22:00: בב"כ מאור אל, 052-3995615.

לגברים ולנשים ביום הפורים:

בשעה 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00 (לפעמים גם 17:00): בב"כ בית אל, בבית חב"ד - מצבה. בבית חב"ד - רמת הנשיא.

לנשים ביום הפורים:

בשעה 9:00: בבית הרבנית בר שלום, הרשת 22, 052-7622335. בב"כ ותיקים, 052-2618368. בב"כ משכן נתן, 052-7883582.

ב"כ צאן קדושים, 050-4189588. בב"כ תורת ישרים, 052-2926169.

בשעה 9:15: בב"כ אורות התורה [באולם צור], 054-5575490.

בשעה 9:30: בב"כ מחנה ישראל, 050-4131728. בוגרי בני עקיבא מרכז, 050-2022795.

בשעה 10:00: בב"כ פאר יפית, 052-6880092. בב"כ אהל אברהם, 050-4140707. בב"כ אהל מועד, 054-8438901. בב"כ היכל הקודש, 050-4410005.

ב"כ זכרון משה, 054-8157901. בב"כ מקדש מלך, 052-6501213. בב"כ מעיינות החיים, 050-4103966.

בשעה 11:00: בב"כ חיים שאל, 052-6770062. בב"כ משכן שמעון, 054-7441121.

בשעה 11:30: אצל משי' חסן רח' נגבה 3, 058-3236990.

בשעה 12:00: בב"כ אשרי העם, 052-7148446. בב"כ מאור אל, 052-3995615.

בשעה 13:00: בב"כ היושבת בגנים, 050-2246666.

בשעה 14:00: בב"כ שבת אחים, 050-7466311. בב"כ אורות התחיה, 052-8379161. בבית משיח, 052-5520770.

למחמירים לקרוא גם בט"ו:

בבית משפחת גבאי, בתיאום: טל' 054-333-2073. (הסבר: עיר של י"ד, הסמוכה לעיר של ט"ו, צריכה גם היא לקרוא בט"ו, כמבואר במשנה. בת ים

סמוכה ליפו, אבל ביפו קוראים רק מספק בט"ו. לשיטת החזון איש - לכן גם בבית ים צריך להחמיר לקרוא בט"ו, ולשיטת המשנ"ב והגר"ע יוסף - אין צורך,

ולא נאמר דין זה אלא בסמוכה לעיר שהיא ודאי ט"ו).

חג פורים מתקרב בשמחה. אני מודה לצוות לשכת רב העיר על איסוף זמני קריאת המגילה בכל העיר. נשמח לקבל עוד.

אני מבקש את כל גושי העיר בהרכב פורים שמח, הנה מאתקים ומלנה ומלחה,

והכל כשיום המהודג לא העיר את ים. אח"כ!

בברכה, בנימין אלהרר, יו"ר המועצה הדתית